Valiokunnan lausunto LaVL 30/2018 vp– U 99/2018 vp

Lakivaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Eurojustin ja Georgian välisestä yhteistyösopimuksesta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Eurojustin ja Georgian välisestä yhteistyösopimuksesta (U 99/2018 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Miia Ljungqvist, oikeusministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- Valtakunnansyyttäjänvirasto

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan unionin syyttäjäviranomaisten yhteistyöelin, Eurojust, on 21.9.2018 toimittanut neuvoston puheenjohtajalle Eurojustin neuvotteleman luonnoksen Eurojustin ja Georgian yhteistyösopimukseksi. Sopimuksen tarkoituksena on sopia yhteistyöstä Eurojustin ja Georgian välillä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Neuvoston päätöksen (Eurojust-päätös, 2002/187/YOS) 26 a artiklan mukaan Eurojust voi tehdä neuvoston hyväksymiä yhteistyösopimuksia kolmansien maiden kanssa. Valmiiksi neuvotelluille sopimuksille on ennen allekirjoittamista saatava neuvoston hyväksyntä. Oikeus- ja sisäasiain ulkosuhdetyöryhmä on hyväksynyt luonnoksen neuvoston päätökseksi sopimuksen hyväksymisestä. Sopimusluonnos on 15.11.2018 toimitettu kuulemistarkoituksessa Euroopan parlamentille. Kun Euroopan parlamentin mielipide on saatu, sopimusluonnos hyväksytään lopullisesti neuvostossa.

Yhteistyösopimuksen pääasiallinen sisältö ilmenee valtioneuvoston kirjelmästä. Sopimuksen keskeinen osa koskee tietojenvaihtoa Eurojustin ja Georgian välillä.

Valmis
5.0

Valiokunnan lausunto LaVL 30/2018 vp

Valtioneuvoston kanta

Suomen kannalta sopimus on hyödyllinen, koska se saattaa edistää sellaisten vaativien rikosten tutkintaa, joiden oikeuskäsittely on Suomen intressissä. Valtioneuvoston kanta on, että sopimus voidaan hyväksyä neuvostossa.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eurojust on neuvotellut Georgian kanssa sopimuksen, jonka tarkoituksena on sopia Eurojustin ja Georgian välisestä yhteistyöstä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Yhteistyö voi liittyä esimerkiksi ihmiskauppaa koskevien rikosten torjuntaan. Tarkoitus on erityisesti edistää ja tehostaa tietojenvaihtoa sopijapuolten välillä. Neuvoteltu sopimus vastaa pitkälti Eurojustin kolmansien maiden kanssa aiemmin neuvottelemia yhteistyösopimuksia. Tällaisia sopimuksia on tehty Montenegron, Ukrainan, Islannin, Sveitsin, Norjan, Yhdysvaltojen, Makedonian, Liechtensteinin, Moldovan ja Albanian kanssa.

Eurojustin ja Georgian välisen sopimuksen tärkein kohta on tietojenvaihtoa koskeva artikla 10. Tietoja voidaan vaihtaa sopijapuolten välisen yhteistyön tehostamiseksi vakavan rikollisuuden, erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi. Suomesta Eurojustille luovutettujen tietojen luovuttaminen kolmannelle valtiolle edellyttää kansallisen jäsenen suostumusta. Kansallisen jäsenen tulee tietoja luovuttaessaan noudattaa Suomen kansallista lainsäädäntöä. Lakivaliokunta on pitänyt tätä tärkeänä myös aiemmin Eurojustin ja kolmansien maiden välisiä yhteistyösopimuksia koskevissa lausunnoissaan tiedon omistajuusperiaatteen ja luottamuksen säilyttämisen vuoksi (ks. LaVL 3/2018 vp, LaVL 5/2015 vp, LaVL 2/2015 vp ja LaVL 2/2014 vp). Sopimus sisältää myös määräyksiä tietosuojan varmistamisesta. Lakivaliokunta pitää riittävän tietosuojan tason varmistamista tärkeänä.

Saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että sopimus on Suomen kannalta hyödyllinen, koska se saattaa edistää sellaisten vaativien rikosten tutkintaa, joiden oikeuskäsittely on Suomen intressissä. Valiokunta pitää neuvotellun yhteistyösopimuksen hyväksymistä kannatettavana. Valiokunnalla ei ole toimialansa kannalta huomauttamista sopimuksen sisältöön.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Lakivaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 14.12.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Veera Ruoho kok
jäsen Ville Tavio ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikko Monto